

Nro. 2.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AR. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Indült Bétsből, Pénteken Januarius 6-dik napján,
1809-ik esztendőben.

B é c s .

A' múlt December elein kezdődött rendkívül való hideg idővel meg nem elégedvén, engedelmesebbet kívántunk. Az azután következett havas és lágyabb idővel sem vóltunk meg elégedve, hanem keményebbet ohajtottunk. Tegnap előtt a' szüntelen esett első a' mély havat el mosván, ez ellen is zúgolodtunk, az ez után következett hideg idővel sem vóltunk meg elégedve, rész szerént azért, mivel a' jéggel bé vont útzakon szabadon 's félelem nélkül nem sétálhattunk, rész szerént pedig azért, mivel az útzakon lévő hó el olvadván, szánkákkal magunkat

B

nem múlathattuk. — A' szüntelen való és sokáistar-
tott havazások alatt nemtsak a' mezőkön, hanem
a' városban is a' házaknak héjazatjain annyira meg-
gyült a' hó, hogy a' mezőkön, és város útjain a'
gyalog embereknek és szekereknek igen bajosan le-
hetett járni. — Az utásoknak még könnyebíté-
sekre az ide való építésre és utakra, ügyelő Directo-
rium egy olly három szegületű alkotmányt talált és
készítetett, mellybe lovak, vagy ökrök fogattatván
annak éles réfze az utakon lévő nagy havat két felé
vágja, 's két oldalra tolja. Ma olly nagy hideg van,
a' millyen ezen a' télen meg nem vólt.

Örömmel jelenthettyük, hogy a' mi szeretett
Császárnénk és Királynénk Eö Felsége előbbi egés-
ségtelenségéből lassan lassan felgyógyúl, és nagy
reménysége van az eránt a' Publicumnak, hogy ez a'
közönséges trízteletet, 's szeretétet érdemlő Fejede-
lem Afzony, az egész Austriai Monarkianak örö-
mére tökéletesen meg fog gyógyúlni.

Az ennelötte ezfendövel fel állított Sz. Leo-
pold Rendjének innep napja, a' jövő vasárnap fog
tartatni, a' midön azon Rendnek tagjai a' Fels. Csá-
szári udvarnál azon rend ekefségeivel fel ruháztatva
tartoznak meg jelenni.

Az ide való forma ruhas polgároknak igen köl-
tséges forma ruhájok, melly miatt sokan közzülök
adótságba verték magokat, a' Felsőség mostani ren-
delései szerént szorofsabb határok közzé szorítatnak,
's többé annyi arannyal és ezüsttel nem fognak fé-
nyeskedni. — Valamint ezeknek a' fegyveres pol-
gároknak, úgy a' tartománybéli vedelmezö seregek-
nek fegyverben való gyakoroltatások, a' midön az
időjárása engedi, tovább is folytattatik.

Herczeg Eszterházy a' két udvari és a' Wiener teatrum kiak igazgatóit, mellyhez több ide való Herczegi házak, nevezetesen Schwarzenberg és Lobkowitz Herczegek közösek voltak, most egészen magára válalta, és hogy azokat a' Bécsi Publicum előtt kedvesekké tehesse, semmi költségének nem kedvez.

Nem régiben igen irtodztató gyilkosság történt ezen városnak szomszédtságában Neukersdorfbán. Tudniillik egy ifjú, és egynéhány hetekig házasságban élt asszony, maga 27 esztendőös férjét, hogy szertőjével öszve kelhessen, éjel az ágyban meg ölte, 's holt testét egy vén asszonnal a' helységen kivül az árokba hajította. Mire nem viszi a' vak szeretet az embert? A' következett napon mindjárt ki tudódott a' gyilkosság, és a' gyilkos is, és meg fogattatván tömlőzre vetetett, a' hol minekelötte érdemlett büntetését el vette volna, harisnyája kötőjét öszve kötven magát felakasztotta. Az újabb Austriai törvény könyv szerént akasztólan végeztetett volna ki e' világból.

Magyar Ország.

Vaczió Karátsony Havának 22-dik napján 1803. E' most már végére folyó 1808-ik esztendőben Kis Asszony Havának 3-ik napján, Eö Kir. Fő Herczege Károly Ambruzs Vaczi Megyénknek volt kedves, és közönségesen szeretett Administratora, most pedig Esztergömi Érsek, és Országunk Primásza, a' mi Méltos. Püspökünknek és édes Atyáknak Kamánházy László Urnak, ki tsak negyed nappal annakötte érkezett vala ide meg, látogatására jöven, bennünk ki mond:

hatatlan örömet szerzett. — Látván ugyanis Eö Kir. Fő Herczegsége az egész Váczi Közönségnek, és minden jelenvölt Úri Rendeknek, kiváltképen pedig a' mi Méltos. Püspökünknek eljövetele támadt örömet, leg vigabnak és igen meg elégedetnek lenni láttatott. Ennek örök emlékezetben leendő meg maradására, és az Eö Kir. Fő Herczegsége eránt való mély és szakadatlan tiszteletének tanúbizonyságára a' mi mostani szeretett Pü-pökünk, Méltos. Kámánházy László Ur Eö Nagysága, egy négy szegeletű márványköre illy felülírást metttetett és készített:

In. Memoriam.

Diei. VI. ID. AVG. Anni. Christiani.

MDCCCVIII.

Quam. Carolus. Ambrosius. Ferdinandi. Archiducis.

Et. Beatricis. Estensis. Filius.

Divae. Mariae. Theresiae. Nepos.

Francisci. Augusti. Patruelis.

M. Ludovicae. Aug. et. Reginae. Frater.

Vaciensis. Episcopatus. Administrator. Hungar. Primas.

Cum. Vacium. Inexpectata. Adparitione. Bearet.

Ab. Abitu. Suo. Omnium. Sibi. Jucundissimam.

Verbis. Benignissimis. Iterum. Ac. Saepius. Dixit.

Et. Ladislao. Kámánházio. In Eppatu. Successori. Ejus.

Clero. Populoque. Vaciensi.

In. Tanti. Principis. Obsequia. Effuso.

Honorificentissimam. Fecit.

Aeternum. Grati. Exultantisque. Animi.

Monumentum.

Ezen márványköből ékefsen, és meg aranyozott betűkkel készült emlékeztető Irás és Jel a' Váci Püspöki lakháznak leg dízesebb helyére, a' hol minden abba fel menőnek, és onnan lejövőnek leg először is szemeibe tűnik, a' falba vagyon helyezettve. — Így kezdi az igaz hívséges szeretet, így a' mélységes háladatos tisztelet e' Királyi vérből származott nagy férfiúnak, édes Hazánk reményének, és fő Papjának emlékeztetést ez által is örökösiteni.

Nagy méltóságú Szenkirály Szabadgyai Rozsos Pál, Cs. K. titkos Tanácsos és Veszprémi Püspök Eö Excellentiáját, Méltos. Milassin Miklos Cs. K. belső Tanácsos, és Székesfejérvári Püspök Eö Excellentiája, mint azon végre kegyelmeseu kirendeltetett Kir. Commissarius, a' múlt Decemb. 20-ik napján iktatta be azon Fő Pásztori hivataljába. Illyen képen szokta meg jutalmaztatni a' mi Kegyelmes Fejedelmünk a' maga híveinek köz haszonra terjedő érdemeit.

Frantzia Birodalom.

A' 19 ik Párizsi Zsurnálok Spanyol Országának jelenvaló környütlállási ól így szólunk: A' Franczia hadi seregek, úgyanond, már Uj Kalztiliának fő városába Toledoába is minden ellentállás nélkül be marasztaltak. Ennek a' városnak népefsége haidan 135000 lelekre, most pedig csak 25000-re megyen, ezek is pedig többre mind szegények, és hajlékaik is dül. lö felben vannak. Annál pompásabbak a' templomok, 's annál gazdagabbak a' klastromok. Az oda való Erseknek jövedelme két millió 350000 liverre megyen éltendönként. — Retiro, vagy Buen. Retiro, mellyet Madritt meg vételének alkalma-

toságával a' mi katonáink leg elsőben el foglalták; a' régi Spanyol Királyoknak lakó palotájában. Ez egy felette nagy, de semmi formát nem mutató köhalom, mellyben egy teátrum, porcellán-fabriká, és az a' kért vagyon, mellyben a' Publicum sétány 's mulatni szokott.

A' múlt Decemb. 7-ik napján, a' Spanyol Országgi Ersekekhez, Püspökökhöz, a' Szerzetes Rendeknek Előjáróihoz, és a' Consistoriumnak Előbőihez, a' Madritt előtt való táborból következő foglalatú hirdetményt intézett Napoleon Császár: „Azok a' győzedelmek, a' mellyeket az Espinosai, Burgösi, Tudelai és Somo-Sierroi tsata helyekenn seregeink az ellenségén vettek, ezeknek Madritt-ba való bé marsirozások, és az a' különös szerentse, mellynek eszközlése által mi ezen várost minden sérelem nélkül a' haramjárnak és pártosoknak kezek közzül, a' kik a' legbetsületesebb lakosokat is sanyargatták, ki szabadítottuk, hirt minket a' jelenvaló hirdetménynek kiadására a' Kigyelmetekhez való intézésére. — Azt kívánnyuk, hogy ennek a' hirdetménynek vétele után, Kigyelmetek a' mi népeinket mingyárt a' templomokba gyűjtsék, 's illendő könyörgések alatt Te Deum laudamust tartsanak, hálakat adván a' mindenható Istennek, hogy Ő Sz. Felsége a' mi fegyvereinket meg áldotta, a' mi népünknek ellenségeit, és a' száraz Európa tsendefiségének meg háborítóit szégyenbe ejtette, a' kik a' szakadásoknak lelkét szüntelen ebreszgetni meg nem szünnek azért, hogy a' közönséges zürzavarok, és az ezekből a' nemzetekre áradó szerentsétlenségek között magok monopoliumát, az az, másoknak ki rekesztésekkel való kereskedéseket meg erősíthessék s. a. t.

Azok a' Montpellieri hires Orvos Doctorok, a' kik minapában IV. Károly volt Spanyol Ország Király gyógyítására küldettek, 's Eő Felsegét veszedelmes nyavalyajából szerentséfsen kigyógyították, királyi módon megajándékoztattak. A' Királyné igen betses gyűrtjét maga újáról le vonván, a' nékiek adatott ajándékok mellé ragasztotta.

A' Madrittban bé marsirozott, és még most ott lévő Frantzia hadi tisztek ezen Kir. várost kávetkezőképen festik le: „Madritt, úgymond, néhány középszertű tetökon fekszik, 's három óra alatt könnyen körül lehet járni. Semmi erőfsege nintsen, körül van ugyan kerítve, de tsak sárból tsinált téglával. Az útzak töbnire mind tágasak 's egyenesek, az Alcala nevezetű útza 200 lépés szélességű. — Az éjeli lámpások által való világosítás ditsiretet érdemel. — A' város környéke, melly homokos, és termékenyetlen, az idegeneknek nem tetszik, a' mellyena semmi előfát, semmi legelő mezőt látni nem lehet. A' szomszéd helységekben lévő vendégfogadók épen olly mótskosak, tisztátalanok, szegények mint a' több Spanyol Ország tartományokban. Egyedül a' város mellett folyó Manzanares nevezetű folyóviz mentében, a' Buen-Retiró mellett vannak olly árnyékos helyek, a' mellyeken a' kellemetes idökben a' Madritti szép nem és ifjak sétálni 's mulatni szoktak. Ebben a' folyó vizben a' nyári heves idökben semmi viz nintsen, ellenben a' midőn a' Madritti tetökon lévő havak el olvadnak, a'nnak vize nagyon megárad. — Sória városa mellett, mellyet a' Frantzia hadi nép néhány héttel ennekelötte már el foglalt, a' régi hires Numantzia városnak még most is vannak némelly maradványai. Ezt a' várost,

a' mint a' regi historiákban olvassuk, a' Kristus születése előtt 150 ezstendővel a' mindenütt győzedelmeskedő Rómaiak 14 ezstendeig ostromlották, és álhatatósan, 's vitézi módon védelmezték azt a' lakosok. Végtére minden eleségek el fogyván feleségeiket 's gyermekeiket magok meg öldösték, a' várost meg gyújtották, magok a' tűz láng közzé ugrostak, és a' prédát szomjúzó ellenségnek a' pufzta köfalaknál egyebet nem hagytak. Az újabb világi történeteknek könyvében ily példák valósággal nem találhatunk. "

Spanyol Ország.

Burgosból, Decemb. 10-ik napján. Azok az Országos utak, a' melyek a' Frantzia Armadáinak különböző fő hadi szállásaira visznek, most már bátorságosabbak lévén, azokonn minden védelem nélkül lehet járni. — Az utak mellett fekvő helységekben lakó parasztok, el hagyott honnyaikba lassan lassan vissza térnek, és kenyeret, almát, bort, 's más féle eleséget visznek a' piatzokra. Noha Burgos városa, vakmerő ellentállása miatt nem keveset szenvedett: mindazáltal ismét újabb erőt kezd venni, a' honnyaikból ki költözött lakosok lassan lassan oda vissza mennek, 's nyájfaisan fogadtatnak az ott lévő Frantziáktól. A' Coneglianoi Herczeg (Marsal Moncey) mind addig szemen fogja a' Sarra-gossai erőtséget tartani, míg annak erőszakkal leendő meg vételére Napoleon Csász. parantsolatot nem ad.

A' Madritban Decemb. 10-ik napján költ 17-ik Frantzia Bülletinnek foglalatja a' következőkből áll: „Tegnap, úgymond, Császár Eö Felsége a' Dántzigi Herczeg (Marsal Lefebure) corpusat,

melly tsak az előtt való napon érkezett meg Mad-
 rittba, meg mustrálta, 's avval tökéletesen meg
 vólt elégedve. Ma a' Rénusi szövetségbeli segítő
 seregeket szemlélte meg. A' Nasszaui és Bádeni ré-
 gementek jól viselték magokat; ellenben a' Heffen-
 Darnstadtii sem a' Császár várakozásának, sem annak
 a' vélekedésnek, mellyet a' Lengyel Országai háború-
 ban kerestek, meg nem felelt. — Annak Oberste-
 re, 's Fő Strázsamestere közepferrü embernek
 lenni mondatsk. — Az Istriai Herczeg (Marsal
 Belsieres) ezen hónap 6-ikán megsirozott ki
 Gyadalaxaiából (A. gubjának közt. fenn városából)
 a' Saragofsa és Valentzia közt való sereget az insur-
 gensektől meg tisztította, 's 500-at ejtett közzü-
 lők fogságra. Bastan mellett egy 500 főből álló
 batalliont a' Fr. lovaság körül vett, 's nagy részént
 mind öfzve aprította. — A' Tudela mellett meg
 verettetett, Generálisaitól, tisztjeitől, 'és magok-
 tól a' Spanyoloktól el hagyattatott ellenséges arma-
 dia 6000 fővel többől nem áll. — Decemb. 8-ikán,
 éjfélkor a' St. Cruz mellett lévő ellenséges Corpust
 az Istriai Herczeg General Montbrün által meg-
 támadtatta, a' ki 1000 embert ejtett abból fogság-
 ra. Ez a' sereg Madridegon által Andaluziába szán-
 dékozott futni, de fel tett tzeljät el nem érhetvén
 a' Guenzai hegyekbe futott 's ott széllyel ofzlott.

Ezen hadi Bülletin kívül több el fogatott le-
 veleket is közöl a' Publicummal a' Párisi Monitör.
 Egyiknek, melly Siguenzában December 4-ikén költ,
 ez a' foglalatja van: A' mi trupjaink, úgymond,
 minden oldalról megverettek, a' leg nagyobb zurza-
 varban hátrálnak, mezitiáb futnak, 's mindenben
 nagy szükséget szenvednek. Tudela mellett kilentz

egész óráig verekedett a' mi centralis ármádiánk, 8000 embert fogtak el közzülünk a' győzedelmes Frantziák, és 4000 Spanyolok, 's ezek közt General Pedro is a' tsata piaczon halva maradtak. — A' hátralásban még 3000 embert vesztettünk, 's az egész gyalog seregünk szélyel szóratott. A' General Castannos vezérlése alatt volt 60000 emberből 10000 embernél több nem maradt. Maga ez a' General a' Madritti Junta parantsolatjára el fogtattatott, 's el vitetett. "

Egy Spanyol hadi tisztt hasonló szomorú foglaltu levelet irt Decemb. 2-ikán Siguenzábol a' maga attyafiának. Kedves rokonom, úgymond, lehetetlen a' mi szerentsétien ármádiánkknak szomorú vóltát le irni. — Castannos, a' kinek olly igen kedvezett a' haza, a' mint mondják, maga vólt ennek szerző oka. Az utolsó hónapnak (t. i. Novembernek) 20-ikán, minden osztályseregek parantsolatot vettek az együvé való gyűlésre, melly meg is esett. A' Calahorrában vólt első osztály sereg onnan éjfélkor ki marsirozván, néhány minutummal annakutánna az ellenség oda bé ment, és mindazokat, a' kik ellentállani, 's őket útjokban meg akadályoztatni igyekeztek, öszve vagdaltak. Azután hátra lévő seregünket üzték, és ha a' 4-ik osztály sereg jó korán hozzájuk nem érkezett volna, sokkal nagyobb zürzavarba kellett volna esniek. — Azon közben a' mi ármádiánkat is üzte az ellenség, melly Cascante-ig Tudela mellett a' leg nagyobb zendeletlenséggel futott. Ott még jobban nevedett a' zürzavar; ezt a' várost ugyan is a' Frantziák megtámadtak, ez azon szempillantatban, a' mellyben annak segítségere bátran mentünk volna, velünk

szembe szállottak, és bal szárnyunkat körül vették. Kilentz óráig tartott velek való verekedésünk után, a' Valenciai armádiától 8000 embert el fogtak, 4000-nél többet meg öltek. — Azon éjjel armadiánk jobb szárnyát is meg támadták 6000 főből álló lovassággal, 's kétség kívül el is vágta volna minket az armádiától, ha három batallion nem jött volna segítségünkre, mellyek három óráig tartó szörnyű tüzet állottak ki. Magam is jelen voltam ebben a' véres verekedésben, mellyben 3000 emberünk veszett el, a' gyalogság pedig egészlen szélllyel szórattott. — Az Afrikai batallionnak Oberstere 16 granatirossal vonta magát hátrább, a' többi, a' ki életben maradt, szélllyel futott. Minden tábori szekereink, ágyúink, munitzióink, és hadi kasszánk az ellenség kezébe estek, “

Madridban a' Hercege Infantado palotájában az Asturiai hercegnének két irással telyes ládatskája találtatott, mellyekből sok fontos dolgot lehet ki tanulni.

„Tegnap General Castannos a' vezérségtől meg fosztatott, és ma hadi itilőszék eleibe idéztetvén dolgai szorosán meg vizgáltattak. Minden rajtunk történt szerentsétlenségnek okává öt teszik a' katonák, 's haza árulással vádolják, magam is azt tartom, mivel két hólnaptól fogva szüntelen tsal és tsábit bennünket.“

Egy mas Spanyol hadi tizft Siguenzából következő foglalatu levelet irt Decemb. 4-ikén egy jó barátjának: **Kedves barátom!** Ugy tartom, hogy minderről, a' mi rajtunk történt, tudósittatva vagy; én mindazáltal ezt is hozzá adom, hogy a' General Castannos vezérlésére bizatott 60000 főből álló

ármídiá ezen a városon ki mondhatatlan zürzavarban ment által, lehetetlen azt a kárt le írni, melyet ők ennek a tartománynak tolvajlások 's prédalások által tettek. Abból 10000 embernél több nem maradt. — Generál Castannos fogságra vitetett, a' Fő Junta eleibe idéztetik, mitsoda kimenetele lesz dolgának nem tudjuk s. a. t. "

Orosz Birodalom.

Gróf Romanzoff Orosz Császári minister, a' ki azon Birodalombéli utaknak, canalisoknak 's kikötőhelyeknek, építésekben, a' folyóvizeknek hajókázóvá való tételekben, és az utaknak kézfizetésekben különös szorgalmatosságot mutatott, 's annál fogva uralkodó Fejedelmének maga eránt való bizodalmat egész mértékben megnyerte; az Erfurti Congressusban való jelenlétében is Hazájának hafznára munkálodni igyekezett. Ugyan is az ő javaslására hat Inzsiniörséget tanuló ifjakat küld a' Fels. Orosz Császár Münchenbe a' végre, hogy az oda való vizi-hid és út tsinalás mesterségnek fő Directoránál Bavaríai Kir. titkos Tanácsos Wibekind Urnál azon mesterséget meg tanulják. — Ennek a' tudós és közhaszonra termett ferfiúnak, kivel az Orosz Császár Erfurtban sokáig beszélgetett, egy igen betses briliántos gyűrűt ajándékozni, e' mellett 3500 forintokból álló fizetést rendelni méltoztatott Eö Csász. Felsege esztendőnként. — Azon hat ifjak már Münchenbe mentek, és jó summa pénz van az ő tanuló-sokra rendeltetve.

A' Hamburgi közönséges újságlevelek szerént Orosz General Kamenskji, és Svékus General Adelskreutz olly békeféséges egyefségre léptek

egymással, melly fzerént a' Svéciai Finnlandia Tornea városáig egészlen az Orosz Birodalomnak adattott. E' dolgot a' Rigai közönséges újságlevelek is meg erősítik, ezt is hozzá tévén, hogy Svécia-nak Rémi folyovizen túl lévő része is az Orosz Birodalomnak engedtetett.

Az Orosz Csász. testörző seregnek tisztjei, az Eö Csász. Felsőge Német Országból fzerentséfsen lett vissza menetelén való örömöknek kinyilatkoztatására, a' múlt December első napján, igen fényes és költséges bált adtak, mellyet az özvegy és uralkodó Császárnék, Konstantin nagy Herczeg, a' Császári Familiának minden tagjai, minden polgári s hadi Status föbb tiszték, ministerek, külső Országi követek jelenlétekkel meg tiszteltek. Ez a' bál 80 ezer rubelbe került.

Néhány Német Országi közönséges újságlevelek azt hirdették, hogy I. Sándor Orosz Császár Erfurtban való mulatása alatt a' Liflandiai és Kurlandiai tanuló ifjúságnak méltoztatott volna meg engedni, hogy ennekutánna a' Jénai Universitásban is tanulhassanak. Ezt a' közönséges hírt a' Pétersburgi udvari újság levelek egészlen meg táfolják.

Altonából Decemb. 10 ik napján. Azoknak a' békefséges feltételeknek, a' mellyeket a' Dániai fő Kormányfzék a' Svéciai Király eleibe terjesztett, még eddig semmi sikere sem vólt, de mivel Angliának szives vele való bánásáról már kételkedni kezd, reményleni lehet, hogy másképen fog gondolkozni. — A' Pétersburgi levelek azt hirdetik, hogy I. Sándor Császár egy különös Commissiot nevezett volna ki a' végre, hogy a' Svéciai Királytól elnyert Finnlandiára nézve új alkotmányt készítsen. Az

onnan Pétersburgba küldetett Finnlandiai deputátusok is mindenkor jelen vannak az ez eránt tartatni szokott tanátskozsokban.

Török Birodalom.

A' leg újabb Konstantzinápolyi tudósítások szerint, az a' revolutio, mellyet a' múlt Novemberben a' Jantsárok ott indítottak, azon városnak külső városára, az úgy nevezett Perára, a' hol tudniillik az Europai uralkodó udvaroknak követjeik, és a' nevezetesebb keresztény lakosok laknak, ki nem terjedt, kivéven a' benneik támadt félelmet. — A' 2-ik Decemberi Odefsai tudósítások szerint, a' volt Török Nagy Vezér Mustafa Bajraktar azon revolutioban a' maga életét el nem vesztette, hanem Nov. 15-ik napján, miután a' maga palotáját puska-por által a' levegőbe vetette fel volna, idegen köntösbe fel öltözve a' Török hajókra futott, a' honnan mindjárt 5000 Szymenseket, az az, Europai módon organisáltatott katonákat küldött Konstantzinápolyba a' Jantsárok ellen.

Megjegyzésre méltó dolog, hogy a' 19-ik Novemberi Konstantzinápolyi revolutió alatt, a' megöltetett Mustafa Császárnak egyik kedves felesége nagyon meg ijedvén gyermek ágyba esett, és egy fiút szült, de mivel időnek előtte jött e' világra, 24 óra múlva meg holt, másként ezt ültették volna a' Jantsárok az uralkodó székbe.

Azon revolutió alkalmatosságával, a' maga falusi hazában mulató Tatar Kánhoz 2000 Jantsár ment ágyakkal és munitiókkal, olly fel tétellel, hogy ott

a' Kapután Basát és Kadri Basát, a' kik a' revolutió alatt egy kis hajon hozzá futottak, meg foghásák 's meg olhatsék; de ők a' gyanú pertől felvén ott sokáig nem mulattak, hanem Rudeukba mentek, a' hol Mustafa Bajraktár fő vezér is vagyon. — A' Serainak, az az, a' Császári lakóvárnak az a' része is, mellyben a' Diván gyüllést szokott tartani, meg égvén, most a' Jussuf Aga palotájába tartya tanátskozásit.

A' Mustafa Bajraktár után következett nagy Vezér, Mehmet Aga, a' ki annakelőtte Csiauz Basi vólt, már koros ember lévén azon fontos tisztségnék folytatására nem olly alkalmatos, mint vólt az ő előtte való Nagy Vezér.

H i r a d á s .

Felső Magyar Országban a' Királyi Kerületbéli Bányász Törvényszék, ennél fogva, kinek kinek, a' kiknek illik tudokra adattya, hogy mivel mind a' Magyar Hazában, mind ezen kívül számofsan találtnak olyanok a' kik a' Felső Magyar Országi Bányász Kerületben lévő bányákban több 's kevesebb rézket birnak; mindazáltal a' 12.ik tzikkelynek 2.ik szakasza, nevezetefsen a' Maximilian Törvénykönyve 14.ik tzikkelyének 3.ik szakasza ellen sem Képviselőket, sem hiteleseket, sem olly biztosokat nem tartanak, a' kik helyettek, a' reájok esendő költségeket a' munkásoknak előre le fizetnék, vagy a' kik a' történhető perekben a' Bányász - Törvényszéknél az ő képeket viselnék, leg alabb sem ezen Kerületbéli Bányász Törvényszéknél, sem az ez alatt lévő

Golnitzi, Iglói, és Rosnyói All-Bányász Törvényfőszékek-
nél még ez eránt semmi jelentést nem tettek. Melly-
ből a' következik, hogy azok a' szegény munkások,
a' kik a' törvény védelme alatt élnek, gyakorta,
szokott munkáiknak félbeszakasztásával, és véres ve-
rejtéssel érdemlett béreknek el vesztésével, több
napi földre, a' bánya birtokosoknak lakhelyekre men-
ni kénytelenit ternek, 's ennél fogva a' bányáknak
miveltetése nagy hátra maradást szenved.

Ahoz képest, minden bányabirtokosok akármel-
ly kar- 's rendbeliek legyenek is ők, meg hivattatnak,
hogy a' fellyebb említett törvényeknek rendelkezé-
szerént, vagy bányájokban, vagy leg alább azoknak
szomszédtságában rendeljenek olyakat, a' kiknek
bányáiknak mivelésekre szükséges költséget adjanak,
és a' kik a' támadható perekben az ő képeket visel-
lyék, 's ezen kinevezést, és a' kép viselőnek nevét,
vagy ezen Kerületbéli Kir. Bánya Törvényfőszéknek,
vagy más All-Székeknek jelentsek be; különben hogy-
ha panasz tétetődik a' meg érdemlett bérnek ki nem
fizetése miatt, minden személybeli válafasztás nélkül,
vele, a' fent nevezett Maximilian Törvénykönyve-
nek 16-ik cikkelye szerént fognak bánni, és
az őket illető bányabéli részt elkerülhetetlenül el
vesztik. — Költ Szomólnokon, Nov. 26-ik
napján, 1808-ik esztendőben. — Takta-Kenyézi
Drevenyák Ferencz Xavér, Sz. István Apost. Király
Rendjének kis Keresztese, Cs. K. valóságos Udvari
Tanácsos, és a' Kir. Bányász Kerületbéli Törvény-
főszéknek Előülője.